

מאורות אל הנב

כז תשרי ד' תקמ"ו | 01/10/1187

ר"י הזקן

כל לומד גמרא מכיר היטב את פירושי בעלי התוספות שעל הדף. פירושים אלו, העוסקים בעיקר ביישוב סתירות בין מקורות שונים בספרות התלמוד וההלכה, חוברו בידי תלמידיו וצאצאיו של רש"י, שפעלו בצרפת במאה האחת עשרה והשתיים עשרה. בין הבולטים שבו "בעלי התוספות", היה נינו של רש"י, רבינו יצחק מדומפיר, שנקרא ר"י הזקן (כדי לבדל בינו לביו תלמידו, רבי יצחק משאנץ, שנקרא ר"י הבחור). ר"י (יליד 1115), שהיה גדול תלמידיו של דודו, רבנו תם, כינס בישיבתו בדומפיר שבצפון צרפת עשרות רבות של תלמידי חכמים. לפי המסורת, כל אחד מהם ידע בעל פה את אחת המסכתות, וכך, בשעה שנלמדה מסכת כלשהיא, יכלו התלמידים להקשות עליה ממקורות שונים ולאחר מכן ללבן את הסתירות. היצירה התורנית שכונסה בידי ר"י ותלמידיו ל"פירוש בעלי התוספות", פתחה אופקים חדשים בלימוד התורה, ומהווה עד היום מופת ליכולת הפשטה, עיון והעמקה בדברי הגמרא. ר"י עצמו היה גדול הדור, עסק בחיבור פיוטים וספרים במקצועות התורה השונים, וענה לשאלות שהגיעו אליו מכל רחבי העולם היהודי. נפטר בכ"ז תשרי ד' תקמ"ו (1.10.1187)

דף הגמרא עם פרוש בעלי התוספות (ויקפדיה, נחלת הכלל)

מפת עולם

